

**2012. évi LXXXIX. törvény
a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben
alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló
2009. évi XCV. törvény módosításáról***

1. § (1) A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Tfmtv.) 2. § (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában:]
„a) *beszállító*:
aa) olyan – mezőgazdasági és élelmiszeripari terméket termelő, feldolgozó, illetve külön jogszabály szerint termelői szervezetnek, illetve termelői csoportnak minősülő, valamint ezek kizárólagos irányítása alá tartozó – jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb gazdálkodó szervezet, illetve természetes személy, amely a kereskedőnek értékesíti a megtermelt, illetve feldolgozott terméket, valamint
ab) olyan – a kereskedő kizárólagos irányítása alá nem tartozó vagy a kereskedővel az Szt. szerint kapcsolt vállalkozási viszonyban nem álló, továbbá közös beszerzés esetén azzal közös beszerzési szövetséget nem alkotó – jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb gazdálkodó szervezet, illetve természetes személy, amely a mezőgazdasági és élelmiszeripari terméket a kereskedőnek értékesíti;”
- (2) A Tfmtv. 2. § (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában:]
„c) *kereskedő*: olyan – a beszállító kizárólagos irányítása alá nem tartozó vagy a beszállítóval az Szt. szerint kapcsolt vállalkozási viszonyban nem álló – jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb gazdálkodó szervezet, természetes személy, illetve ezzel az Szt. szerint kapcsolt vállalkozásban levő szervezet, továbbá közös beszerzés esetén a beszerzési szövetséget alkotó vállalkozások összessége, amely üzletszerű gazdasági tevékenység keretében a beszállítótól közvetve vagy közvetlenül felvásárolt terméket átalakítás (feldolgozás) nélkül tovább értékesíti, továbbá az ilyen személy vagy szervezet számára a termék beszerzésével, illetve értékesítésével kapcsolatban szolgáltatást nyújtó és ennek során a termék beszállítójával közvetlen üzleti kapcsolatba kerülő harmadik közreműködő szereplő;”
- (3) A Tfmtv. 2. §-ának (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
[E törvény alkalmazásában:]
„e) közeli lejáratúnak minősül a termék, ha a termékre megállapított
ea) fogyaszthatósági idő 24 óra, a fogyaszthatósági idő utolsó két órájában,
eb) fogyaszthatósági idő több mint 24 óra, a fogyaszthatósági idő utolsó napján,
ec) minőségmegőrzési idő legfeljebb három hónap, a minőségmegőrzési idő utolsó két hetében,
ed) minőségmegőrzési idő három hónapnál hosszabb – ide nem értve azon termékeket, amelyekben nem szükséges a minőségmegőrzési idő feltüntetése – a minőségmegőrzési idő utolsó négy hetében.”
2. § (1) A Tfmtv. 3. § (2) bekezdése b) pontjának ba) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
*[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül olyan
b) szerződési kitétel alkalmazása – ide nem értve a hibás teljesítéssel kapcsolatos kötelezettséget –, amely a beszállító által a kereskedőnek leszállított termékeknek]*
„ba) – a kereskedő áruválasztékába első ízben történő bevezetés során a kereskedő készletében maradt, valamint a beszállítótól közeli lejáratúként átvett és a fogyaszthatósági, illetve minőségmegőrzési idő lejártát követően a kereskedő készletében maradt termék kivételével – a beszállító általi kötelező visszavásárlását vagy visszavételét, illetve”
[írja elő;]
- (2) A Tfmtv. 3. § (2) bekezdése e) pontjának eb) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
*[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül
e) a kereskedő részéről vagy harmadik közreműködő szereplő igénybevételével történő módon]*
„eb) a kereskedő által a végső fogyasztó részére történő értékesítéssel összefüggő és a beszállító számára többlétszolgáltatást nem nyújtó tevékenységért – így különösen a terméknek a kereskedő üzletében meghatározott

* A törvényt az Országgyűlés a 2012. június 18-i ülésnapján fogadta el.

helyen, a beszállító számára többlétszolgáltatást nem nyújtó módon való kihelyezéséért, a termék tárolásáért, hűtéséért, élő állat tartásáért –,”

[díj – bármilyen jogcímen történő – felszámítása a beszállító felé;]

- (3) A Tfmtv. 3. § (2) bekezdése e) pontjának ed) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül

e) a kereskedő részéről vagy harmadik közreműködő szereplő igénybevételével történő módon]

„ed) a beszállító által igényelt és a kereskedő által ténylegesen nyújtott, a termék forgalmazásához kapcsolódó szolgáltatásért azzal nem arányos, vagy – ha a szolgáltatás ellenértéke a termék átadási árának meghatározott mértékében kerül megállapításra – a terméket terhelő adómérték figyelembevételével számított”

[díj – bármilyen jogcímen történő – felszámítása a beszállító felé;]

- (4) A Tfmtv. 3. § (2) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül]

„h) a termék ellenértékének – hibás teljesítés esetének kivételével – a beszállító részére, vagy annak részére, akire azt a beszállító – a kereskedő erről szóló értesítése mellett – engedményezte

ha) a terméknek a kereskedő vagy javára eljáró más személy általi birtokba vételét [a h) pont vonatkozásában a továbbiakban: átvétel] követő harminc napon túli kifizetése, amennyiben a beszállító a helyesen kiállított számlát az átvételt követő tizenöt napon belül a kereskedő rendelkezésére bocsátja,

hb) a helyesen kiállított számla kézhezvételétől számított tizenöt napon túli kifizetése, amennyiben a beszállító a helyesen kiállított számlát az átvételt követő tizenöt napon túl bocsátja a kereskedő rendelkezésére;”

- (5) A Tfmtv. 3. § (2) bekezdésének q) és r) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül]

„q) a terméknek – az árukészletnek a kereskedő tevékenységének beszüntetése vagy profilváltás miatt történő legfeljebb tizenöt napos és a mezőgazdasági igazgatási szervnek előzetesen bejelentett kiárúsítása, valamint nem teljes értékű (ideértve az előre nem látható okból a kereskedő készletében felhalmozódott közeli lejáratú terméket is) termék kiárúsítása esetének kivételével – a beszállító által számlázott átadási ára, illetve a kereskedő általi saját előállítás esetén – az üzemi általános költségeket is tartalmazó – önköltségi ára alatt történő forgalmazása a kereskedő által a végső fogyasztó felé;

r) a kereskedő által forgalmazott termékmennyiség alapján érvényesíthető árkedvezmény, jutalék vagy díj – bármilyen jogcímen történő – felszámítása a beszállító felé, a kereskedőt a forgalmazott termékmennyiség növelésére ösztönző – a felek által megállapított valamely korábbi időszakban elért vagy becsült mértékhez képesti többletértékesítés alapján, a terméket terhelő adómérték figyelembevétele nélkül megállapított, a termék kereskedelmi forgalmának tulajdonságaival összefüggő, arányos mértékű – utólagos árkedvezmény kivételével;”

- (6) A Tfmtv. 3. § (2) bekezdése a következő t) és u) ponttal egészül ki:

[Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül]

„t) a (2b) bekezdésben foglalt rendelkezés be nem tartása;

u) összetétele és érzékszervi tulajdonságai alapján azonos termékek végső fogyasztói értékesítési árának a termék származási országa alapján diszkriminatív módon eltérő képzése.”

- (7) A Tfmtv. 3. § (2a) és (2b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a 3. § a következő (2c) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A kereskedő által a beszállító hozzájárulásával a végső fogyasztónak nyújtott árengedmény fogyasztó irányába történő nyújtásának végső időpontjától számított harminc napon belül, illetve ha a kereskedőnek a 6. § (3) bekezdése szerint számított előző évi nettó árbevétele nem haladja meg a százmillió forintot, az Szt. szerinti beszámoló elkészítéshez kapcsolódó leltár elkészítését követő harminc napon belül, a kereskedőnek a nyújtott árengedményről és az azzal érintett termékmennyiségről el kell számolnia a beszállító felé.

(2b) A kereskedő követeléskompenzációs igényéről annak érvényesítését megelőzően legalább öt nappal korábban köteles értesíteni a beszállítót. A követeléskompenzáció akkor érvényesíthető, ha annak összecszerúságát a beszállító megalapozottan nem vitatta vagy azzal kapcsolatban hibás teljesítés vonatkozásában a beszállító megalapozottan kifogást nem emelt. Követeléskompenzáció érvényesítése esetén annak tényéről az érvényesítés napjától számított tizenöt napon belül a kereskedő köteles értesíteni a beszállítót. A beszállító számlakiállítása az átvételt követően nem korlátozható, feltételhez nem köthető. A hibás számlát a kereskedőnek a kézhezvételtől számított öt napon belül kell visszaküldenie a beszállítóknak.

(2c) A terméket terhelő – a (2) bekezdés e) pontjának ed) alpontja, valamint a (2) bekezdés r) pontja szerinti – adómérték összegéről a beszállító tájékoztatja a kereskedőt.”

(8) A Tfmtv. 3. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A (2) bekezdés h) pontja vonatkozásában kifizetés napjának az a nap minősül, amikor a kereskedő számláját megterhelték.”

3. § (1) A Tfmtv. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmának megsértése miatt kérelemre vagy hivatalból a mezőgazdasági igazgatási szerv jár el. Nincs helye az e törvény szerinti eljárás lefolytatásának, a folyamatban levő eljárást meg kell szüntetni, illetve az e törvény szerint alkalmazott jogkövetkezményt tartalmazó döntést vissza kell vonni, ha az adott magatartás miatt a kereskedővel szemben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 21. §-a szerinti visszaélés miatt eljárás indult, és abban marasztaló döntés született vagy kötelezettségvállalásra került sor. Az e törvény alapján folyamatban levő eljárást fel kell függeszteni a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 21. §-a szerinti visszaélés miatt az adott magatartásra vonatkozóan folyamatban levő eljárás idejére.”

(2) A Tfmtv. 4. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az eljáró hatóság helyszíni ellenőrzésre feljogosított kormánytisztviselője az e törvényben foglalt ellenőrzése, valamint a tényállás tisztázásához szükséges bizonyíték fellelése érdekében jogosult

a) az ellenőrzött helyiségbe, illetve létesítménybe belépni;

b) az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokat, dokumentációt, adathordozókat – az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó külön jogszabályok figyelembevételével – megismerni és azokról másolatot, illetve kivonatot készíteni;

c) eljárása dokumentálására a helyszínen kép-, illetve hangfelvételt készíteni;

d) a lezárt terület felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt ellenőrizni;

e) az eljárás alá vont kereskedőt, vagy az eljárásban érintett beszállítót – az általa kezelt adatokból – meghatározott adattartalmú kimutatás készítésére határidő tűzésével felhívni.”

(3) A Tfmtv. 4. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az ügyféllel, az eljárás egyéb résztvevőjével, illetve a tényállás tisztázása során közreműködésre kötelezett személlyel szemben ötezer-től ötszázezer forintig terjedő összegű eljárási bírság szabható ki, ha

a) az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, akadályozására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul vagy azt eredményezi; vagy

b) a (3) bekezdés e) pontja szerinti felhívásnak számára felróható okból határidőben nem tesz eleget.”

4. § A Tfmtv. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Amennyiben az eljáró hatóság megállapítja, hogy a kereskedő tisztességtelen forgalmazói magatartást tanúsít, az ügydöntő határozat meghozatalát megelőzően tájékoztatja a kereskedőt a feltárt jogsértésről. Az eljárás alá vont kereskedő a tájékoztatást követő tíz napon belül írásban kötelezettséget vállalhat arra, hogy a feltárt jogsértés vonatkozásában magatartását meghatározott módon összhangba hozza e törvény rendelkezéseivel. E határidő leteltéig nem hozható meg az ügydöntő határozat. Amennyiben az eljárás alá vont kereskedő határidőn belül nem tett írásban kötelezettségvállaló nyilatkozatot, illetve a 8. § (1a) bekezdésében foglalt valamely feltétel fennállása esetén, az eljáró hatóság termékpálya-felügyeleti bírságot szab ki.”

5. § A Tfmtv. 8. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1) A mezőgazdasági igazgatási szerv végzéssel – az eljárás egyidejű megszüntetésével és az eljárás alá vont kereskedőnek az eljárási költségek megfizetésére való egyidejű kötelezésével – kötelezővé teszi a 6. § (1) bekezdése szerinti vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvényt sértés megvalósulását vagy annak hiányát megállapítaná.

(1a) Nem hozható meg az (1) bekezdés szerinti döntés ha az eljárás alá vont kereskedő

a) kötelezettségvállaló nyilatkozata nem terjed ki valamennyi feltárt jogsértésre;

b) ugyanezen jogsértő magatartása vonatkozásában a mezőgazdasági igazgatási szerv korábban már hozott az (1) bekezdés szerinti döntést vagy a (4) bekezdés szerint termékpálya-felügyeleti bírságot szabott ki; vagy

c) jogsértő magatartása kirívóan súlyos vagy a beszállítók széles körét érintő érdeksérelmet, illetve kárt okozott.”

- 6. §** A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) E § rendelkezései nem alkalmazhatóak a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény hatálya alá tartozó esetekben.”
- 7. §** E törvény a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba azzal, hogy a Tfmtv. e törvény 1–3. §-ával megállapított rendelkezéseit a hatálybalépést követően esedékes szerződéses szolgáltatásokra, 4–6. §-ával megállapított rendelkezéseit a folyamatban levő és megismételt eljárásokban kell alkalmazni. Az e törvény hatálybalépése előtt létrejött és a Tfmtv. e törvény által megállapított rendelkezésébe ütköző, de még nem teljesített szerződési kikötés e törvény hatályba lépése napján hatályát veszti.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke
